

SUUNNITELMASELOSTUS

MUSEOKSEKUS KONSTIN PIHASUUNNITELMAAN

Kyseessä on erikoiskohde Varkaudessa, julkinen tila, Museokeskus Konstin laajan piha-alueen osa rakennuksen kaakkoispuolella. Siellä suunnitelman ulkopuolelle jää jo valmiit ja toimivat pelialue ja leikkialue sekä laaja hiekkakenttä/tapahtumakenttä. Suunnittelun pääpaino oli Savontien puoleisella kahdella erillisellä viheralueella, joista päärakennuksen puoleinen on nyt avoin ja paahteinen. Toinen alue puolestaan on puustoinen ja osin varjainen. Kentän reuna-alueille ei haluttu juuri muutoksia. Ainoat muutokset siellä koskivat huonokuntoisten tuhkapensaiden poistoa ja uusia yhtenäisiä norjanangervoistutuksia. Hiekkakentän reunat tulee silloin tällöin koneellisesti suoristaa, muuten nurmi alkaa valloittaa aluetta.

Suunnittelija tutustui pihaan 27.4.2026 ja osallistui suunnittelutyöpajaan, jossa kartoitettiin toiveita. Käytössä oli myös muutamia vanhoja valokuvia alueesta. Suunnitelma eteni suunnittelutyöpajasta kahden erillisen luonnosvaiheen kautta lopulliseen pääpiirustukseen.

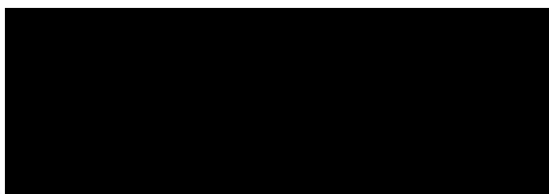
Piha-alue olisi monien mahdollisuuksien kohde, mutta resurssiviisaasti alkuvaiheen pursuilevasta idearunsaudesta jäi realistinen karsittu kahden vuoden aikataulussa talkoopainotteisesti toteutettava lopputulos. Esimerkiksi istutettavien puiden määrä rajattiin 20:een. Suunnittelutyöpajan ja ensimmäisen luonnosvaiheen ideoista voi vuosien saatossa löytyä ideoita myös pihan jatkokehittämiseen. Keskeisinä seikkoina suunnitelmaan jäi hyötykasvit ja aisti-puutarha. Toiveena oli pihan toteutettavuus ilman raskaita kone- ja maansiirtotöitä. Koneyötä kuitenkin kannattaa hyödyntää ainakin istutus- ja murskealueiden kaivuu- ja täyttötöissä sekä isojen kivien siirroissa ja paikoilleen asennuksissa.

Keskeisenä piirteenä puiston kasvien hankinnassa tulisi olla paikallisuus. Etenkin perennoja olisi helppo siirtää puistoon paikallisista pihosta. Taimihankinnoista tulee korostaa taimien puhtautta, ettei taimien mukana siirretä vuohenputkea ja juolavehnnää, lehtokotiloa ym. hyväkkäitä uudelle istutuspaikalle. Varottava on myös, ettei alueelle tule vahingossa haitallisia vieraslajeja. Kaikki tuotavat taimierät on siis tarkistettava huolella. Taimien mukana tulevat tarinat ovat sen sijaan tervetulleita ja niiden tallentamista kannattaakin suunnitella etukäteen. Tässä voisi hyödyntää kasvin vierelle sijoitettavaa QR-koodia.

Puiston toteutus kannattaa tehdä alueittain. Esimerkiksi marjapensaiden reunustama murskepolku hyötykasvilavoineen ja kompostoreineen olisi yksi selkeä kokonaisuus. Pienempänä talkooalueena voisi olla jatulintarha ja sen viereiset istutukset.

PIHAN NYKYTILA SUUNNITTELUALUEELLA

Suunnittelualue on nyt pääasiassa nurmella. Pihan parkkialueita on rajattu metalliverkkoaidalla. Pihassa on yksi taideteos, sekä varustuksena lipputanko, valaistus, jäteastioita, penkki, vesiposti ja sähkökaappi.

Pääovea vastapäätä olevissa osittain asfalttiin rajautuvissa istutusalueissa on pylväspihlajaa, syreeniä, angervoja ja ruusuja. Osa istutuksista oli juuri leikattu alas. Istutuksissa oli jonkin verran rikkaruohoa ja pajua ym. ylimääräistä kasvustoa.

Pihassa on nyt muutama hyötykasvilava nurmialueella. Isommalla viheralueella on neljä vastaistutettua omenapuuta, vanhoja syreeniä ja kookkaita puita pääasiassa lehmuksia. Lehmuksia on myös hiekkakentän ympärillä. Hiekkakentän peränurkassa oli huonokuntoisia tuhkapensaita. Keväällä oli havaittavissa yksi narsissiryhmä. Pihassa on pihlaja, jonka kaksi runkoa ovat voimakkaasti kallellaan. Ne voi poistaa myöhemmin, mutta toistaiseksi uusien istutusten ollessa vielä pieniä nämä voisi vielä jättää persoonalliseksi yksityiskohdaksi.

PÄÄOVEN EDUSTAN NYKYISET ISTUTUKSET JA NIIDEN HOITO

Pääoven luokse toivottiin ruukkuistutuksia. Mitä isompi ruukku on (vähintään 60 cm halkaisijaltaan), sitä helppohoitoisempi ja kosteutta pidättävämpi se on. Edustalle voisi tuoda esimerkiksi kaksi isoa muoviruukkua, tai löytyisikö jotain paikalliseen historiaan liittyvää kierrätysmateriaalia, joka toimisi isona ruukkuna? Isossa ruukussa onnistuu myös talvi-istutus ja esimerkiksi tuija voi talvehtia isossa ruukussa muutaman vuoden. Painavan ruukun siirtämismahdollisuus kannattaa suunnitella etukäteen. Ruukun pohjassa tulee olla reikä. Pohjalle laitetaan leca-soraa salaojaksi. Leca-sora rajataan kasvualustasta kankaalla. Pienempiä ruukkuja voisi olla portailla ja niissä esimerkiksi yrttejä.

Pääsisäänkäynnin edustan nykyiset puu-pensasistutukset säilytetään. Alasleikattujen pensaiden alueella maanpinta siistitään, rikkaruohot, pajut ym. ylimääräiset ja huonokuntoiset kasvit poistetaan, pintaan lisätään tarvittaessa uutta kasvualustaa, lannoitetaan ja pintaan lisätään uutta kuorikatetta. Osa pensaista oli jätetty leikkaamatta. Ne voisi leikata alas ensi vuonna ja sammalla lailla hoitaa niidenkin aluset. Jatkossa huolehditaan, että istutukset pysyvät siisteinä poistamalla ylimääräinen kasvillisuus sekä huonokuntoiset ja kuolleet oksat. Pensaiden alasleikkauksen uusinta on tarpeen, vasta kun kasvusto näyttää ränsistyneeltä, eikä enää harventamalla kuntoudu.

PIHAN HELPPOHOITOISUUS

Pihan helppohoitoisuuteen liittyy asioita, jotka on otettava huomioon jo perustamisvaiheessa:

- Suositetaan niittyä nurmikon sijaan.
- Käytetään istutuksilla rikkaruohotonta kasvualustaa. Esim. Kekkilä. Erityisen tärkeää tämä on perenna-alueilla.
- Huolehditaan ensimmäisinä vuosina kasvien ollessa vielä pieniä rikkaruohojen poistosta. Tämä työ helpottuu myöhemmin kasvillisuuden kasvaessa umpeen.
- Suositetaan yhtenäisiä istutusalueita yksittäisten istutusten sijaan. Esimerkiksi puita, pensaita ja perennoja/yrttejä samalla alueella kerroksellisena sekaistutuksena.
- Valitaan kestäviä, kotimaisia ja paikallisia kasveja ja varmistetaan niiden kasvuun lähtö.

- Noudatetaan oikeita istutusetäisyyksiä.
- Käytetään katteita (männynkuorikate) ja rajauksia (kylästetty lauta/lankku, upotettava reunakivi...). Rajauksia voi asentaa myöhemminkin.

Kasveista helppohoitoisimpia ovat havut ja puut. Pensaat vaativat jo hiukan enemmän hoitoa ja perennat vielä enemmän. Perenna-alueiden siistimisen voi jättää kevääseen, elleivät ne ole jo syksyllä epäsiistin näköisiä. Keväällä siistimistyö on helpompi kuin syksyllä, ja kasvusto suojaa perennojen talvehtimista.

Tällaisessa julkisessa kohteessa korostuu myös tiedottaminen. Oli sitten kysymys niittyalueesta informoiminen tai ulkogrillin käyttöohje, on hyvä varustaa puisto yhtenäisillä infotauilla.

RAKENTEET JA KALUSTEET

LEIKKIMÖKKI

Puistoon on tulossa valmiiksi suunniteltu omaleimainen leikkimökki. Sen paikka on hyvä olla lähellä leikkikenttää ja päärakennusta. Leikkimökin ympärille voi tuoda vuosien saatossa muutakin toimintaa lapsille. (4H-yhdistys...)

KASVILAVAT

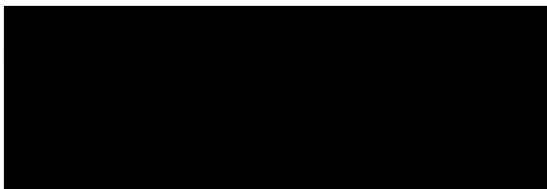
Kasvilavat voidaan tehdä lavakauluksista tai ne voidaan tehdä nikkaroimalla metritavarasta. Ne voivat olla eri korkuisia 20-60 cm. Tällaiset lavat kestävät muutaman vuoden, minkä jälkeen ne uusitaan. Ryhmään toivottiin myös esteetön istutuspöytä (Euroform Ortofioriera (Lappset)).

kasvilavojen keskelle varataan alue 'perinteiselle' kasvimaalle. Siihen voi yhtenä vuonna istuttaa perunaa, toisena vuonna pelkkää auringonkukkaa tai siihen voi perustaa monilajisen leikkokukkaviljelmän. Vaikka hyötykasvilavoissa voi olla monivuotisiakin yrttejä, hyötykasvilavoissa ja kasvimaalla olisi hyvä vaihdella eri kasvilajien paikkaa vuosittain.

Kasvilavojen lähelle tuodaan pari isoa jyräsiöiltä suojattua puutarhajätekompostia. (esim. Biolan 900 I). Kasvilavojen lähelle varataan paikka kasteluvesiastialle (1 m³), jota täytetään tarpeen mukaan letkulla vesipostista. Myös työkaluvajalle on varaus. Kooltaan vaja voisi olla sellainen, mihin mahtuu pientyökalujen lisäksi myös kottikärryt.

MURSKEALUE

Hyötykasvilava-alueelle tehdään murskeväylä, joka helpottaa liikkumista esimerkiksi pyörätuolilla, rollaattorilla tai lastenrattaiden kanssa. Murskeväylä kannattaa tehdä kaivinkone-työnä. Siinä pintamaata kuoritaan pois 20 cm, pohjalle laitetaan suodatinkangas erottamaan maalajit toisistaan. Kaivanto täytetään murskeella 0-16 mm ja pintaan otetaan vielä hyvin tiivistyvää kivituhkaa 0-6 mm. Kulkuväylä tiivistetään maantiivistimellä. Kulkuväylä tehdään

2 m leveäksi, niin että tarvittaessa siinä voi liikkua esimerkiksi Avantilla. Näin esimerkiksi, jos kasteluvesisäiliötä halutaan siirtää.

Tällainen murskepohja tehdään myös hyötykasvilava-alueelle sekä kompostorien pohjaksi. Näin alue on helppohoitoisempi kuin nurmialueelle perustettu. Samaten syreeni-hansarusuryhmän sisälle tehdään pieni murskealue penkin paikaksi.

Murskealuetta hoidetaan poistamalla pintavihreys haraamalla 1-2 kertaa kesässä. Nurmikoon rajautuvat reunat kantataan lapiolla myöskin 1-2 kertaa kesässä.

JATULINTARHA

Jatulintarha tehdään samaten murskepohjalle. Siinä murskealue tehdään 3,5 m levyiseksi ympyräksi. Spiraalia varten tarvitaan pyöreähköjä luonnonkiviä (halkaisijaltaan 10-30 cm), jotka upotetaan osittain (1/3 paksuudesta) murskeeseen. Kivet eivät siis jää irrallisina maan pinnalle vaan ikään kuin nousevat maan sisästä ja pysyvät näin paikoillaan. Spiraalimainen kulkuväylä on 40-50 cm kapea. Spiraalin kivet eivät rajaudu nurmeen, vaan reunimmainen murskealue kantataan nurmesta lapiolla.

PÖYTÄRYHMÄ, PENKIT JA JAKKARAT

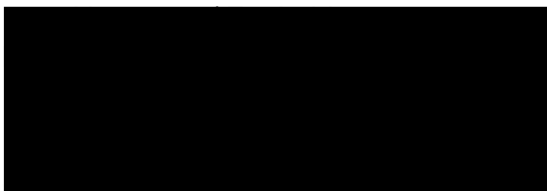
Murskealueelle tehdään leveämpi alue, johon mahtuu kiinteä pöytäryhmä sekä penkkejä. Ne voivat olla talkootyönä tehtyjä tai esimerkiksi Lappsetin valikoimasta Skandinavia-sarjan pöytä, penkki selkä- ja käsinojilla sekä ilman. <https://www.lappset.com/fi-FI/katalogi/puisto-ja-kadunkalusteet>. Syväperustuksella nämä saadaan pysymään paikoillaan. Lisäksi alueelle voi tuoda pöllejä tai jakkaroita, joita voi siirtää sinne missä istuinta tarvitaan. Maalaamalla tai esimerkiksi polttomerkillä ne voidaan tehdä tunnistettaviksi. Erikseen tehdään pyöreä penkki puun ympärille. Lehmuksen alla se tosin on hiukan sotkuisella paikalla (kirvojen pissi tekee penkistä tahmean osan aikaa kesästä).

ULKOGRILLI

Pöytäryhmän lähelle voisi tehdä muuraamalla ulkogrillin. Sen sijoittelussa olisi huomioitava, ettei sen kuumuus haittaa lähellä olevaa kasvillisuutta ja, että sammutusvesi on lähellä helpposti saatavilla. Grillaukseen tarvittavat polttopuut voisi ostaa Konstin tiskiltä. Nyt on keksitty myös ulos sijoitettavia halkoautomaatteja, joista voi ostaa pienen erän valmiita polttopuita. Sellainen sopisi tähänkin puistoon joko grillin lähelle tai tulevan työkaluvajan yhteyteen.

RISUAITA

Risuaitaan tarvitaan n. 2 m korkeita kuorittuja kuusi- tai mäntyseipäitä tai parruja, joiden tyvihalkaisija on n. 8 cm. Seipäät hiilletään tyvestä n. 0,5 m korkeuteen, mikä toimii luonnollisena lahonsuojana. Kaksi seivästä upotetaan maahan n. 80 cm päähän toisistaan. Seuraava seiväspari upotetaan n. 1,5 m:n päähän ja seuraava siitä taas 1,5 m päähän. Niin

jatketaan, kunnes haluttu aidan mitta on saavutettu. Voi aloittaa esimerkiksi 6 m:n risuaidalla, jolloin seipäitä tarvitaan 10 kpl.

Risuja ladotaan aidan suuntaisesti pitkittäin näiden seiväsparien väliin, niin, että aidasta muodostuu n. 80 cm levyinen n. 1,5 m korkea pitkulainen kasa. Jos seiväsparit alkavat harittaa, voi ne vetää asentoon rautalangalla tai tervanauhalla. Risuja kannattaa tiivistellä täytön edetessä.

Tähän samaan risuaitaan voi lisätä risuja jatkossakin. Mikäli seiväs ajan myötä alkaa antaa periksi, lyödään tarvittaessa uusi seiväs sen viereen. Risuaita toimii suojapaikkana eläimille ja ravintona ja kasvualustana hyönteisille ja lahottajille.

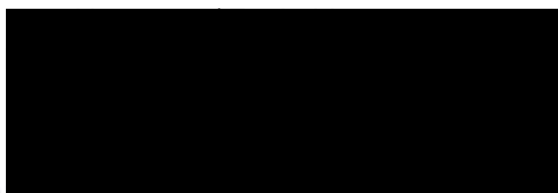
Läheltä niityn laidasta löytyy tilaa myös lahoppuutarhan pöilleille ja paksummille oksille.

KÖYNNÖSTUNNELI

Tämä tunneli rakennetaan n. 1,4 m leveän murskepolun päälle. Siinä on säännöllisin välimatkoin sijoitettu puisia 'portteja'. Tunnelin portit tehdään 10*10 cm tolpista, joiden päällä n. 2,3 m korkeudessa on leveämpi 15 cm lankku tai verkko. Tolpat asennetaan metallisiin tolpanjalkoihin ja tolpat kiinnitetään toisiinsa, mikä tukevoittaa rakennetta. Rakenteen on kestävä lumen paino. Puutavara voi olla joko kyllästettyä puuta, mutta ekologisempi vaihtoehto olisi määrämittaisen puutavaran käsitteleminen hiiltämällä. Myös tervaamalla puutavara saadaan säänkestäväksi. Valmista materiaalia voi tiedustella Hiil Oy:ltä. Olisikohan heillä kiinnostusta tällaiselle referenssikohteelle? <https://hiil.fi/fi/company/>.

Tunneli ja siinä oleva metallisäleikkö toimii tukirakenteena köynnöksille, mutta se on myös tilallinen kokemus läpikulkijalleen. Valon ja varjon vaihtelu näkyy, mutta myös tuntuu lämpötilanmuutoksina esimerkiksi näkörajoitteisen iholla.

KASVILLISUUS

Kasvillisuutta hankittaessa ensisijaisesti voisi selvittää, mitä paikallisia kantoja olisi tarjolla. Etenkin perennojen ja yrttien kohdalla tämä onnistuu. Myös kärhöjä voi olla helppo saada samoin kuin viinimarjapensaita. Jos paikallista Patruunan luumua saadaan puistoon, olisi se ainakin ihan oman infokyltin paikka.

PUUT

Puita tälle alueelle mahtuu enemmänkin ja niitä voisikin lisätä sinne esimerkiksi, jonkin merkkitapahtuman kunniaksi. Leikkimökin luona oleva tammi sopisi puiston avajaisten merkkipuuksi.

Serbiankuuset, tuohituomet ja pähkinäpensaat tuovat aikanaan näkö-, pöly- ja melusuojaa hyötykasvialueelle.

PENSAAT

Tyrnille pitää olla poikapensas tyttöjen lisäksi, jotta saadaan marjoja. Myös pähkinäpensalle pitää olla kahta erilaista kantaa pähkinäsadon varmistamiseksi.

Herukkapensaita hankittaessa kannattaa kysellä hyviä paikallisia kantoja kaupasta saatavien sijaan. Etenkin mustaherukkaa voi lisätä taivukaskasvillisuudella.

KÖYNNÖKSET

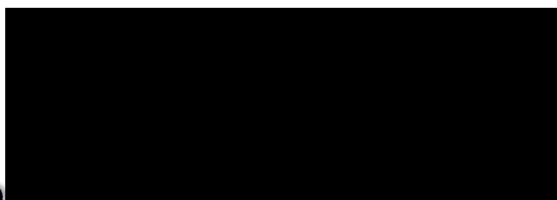
Suunnitelmassa on paljon köynnöksiä, joissa hyödynnetään jo valmiita metalliaitoja. Dendrologianseuran Kärhökerho voisi olla hyvä yhteistyökumppani kärhöistutusten toteutuksessa. Osa taimista löytyy paikallisista puutarhoista. Kärhö lähtee kohtuullisen helposti siirrettynä kasvuun. Tämänkään ei tarvitse olla heti valmis, vaan kärhökoelma voi täydentyä vuosien saatossa.

PERENNAT

Perennoja voi tuoda pihaan enemmänkin, kuin mitä on suunnitelmassa, silloin kun ne ovat paikallisia ja tulevat tarina mukanaan. Tärkeää on puhdistaa taimet hyvin, ennen puistoon tuomista. Taimet tulee siis purkaa ihan osiin ja vaikka vesiämpärissä hujuttelemalla varmistaa, ettei mukana kulkeudu salamatkustajia. Nyt ei siis saa tuoda taimia ison paakun kanssa. Esimerkiksi erilaisia maanpeitekasveja on yleensä helposti saatavilla ja niillä on hyvä täydentää taimien välitiloja silloin kun kasvit ovat vielä pieniä.

TAIMIEN ISTUTUS

- Istutuksissa pyritään käyttämään kotimaisia mahdollisimman lähellä tuotettuja taimia. Etenkin perennoissa ja yrteissä pyritään löytämään paikallisia kantoja tarinoineen.
- Suositeltava taimikoko on mainittu kasvilistassa. Tärkeälle paikalle voidaan hankkia isompi puun taimi, kun taas piilon vieressä voi olla pienempikin varttumassa.

- Käytetään astiataimia. Suositaan kevätistutusta. Astiataimia voi istuttaa milloin vaan maa ei ole roudassa, paakkutaimille suositellaan kevät- tai syysistutusta. Avojuuriset taimet vaativat enemmän kastelua ja kasvuun lähdön varmistamista.
- Istutettaessa ruukku poistetaan ja juuristoa oikaistaan hiukan tai paakkuun tehdään puukolla viiltoja juuriston kiertymisen estämiseksi. Ennen kuin paakku tiivistetään paikolleen, se kastellaan kuoppaansa. Istutussyvyys on yleensä hyvä, kun paakun päällä on 1 cm uutta kasvualustaa
- Paakkutaimi puolestaan lasketaan kuoppaan, sidokset aukaistaan varoen paakun hajoamista, paakkukangas joko poistetaan tai painetaan varovasti paakun sivuille. Kastellaan ja täytetään tiivistäen.
- Kun taimet on istutettu, huolehditään, etteivät kasvit pääse kuivumaan. Kasteluun on varauduttava ainakin hellekausina kahden ensimmäisen kasvukauden aikana. Seurataan kasvuun lähtöä.

KATTAMINEN

- Helppohoitoisuutta voi lisätä käyttämällä kuorikatetta/haketta puilla, pensailla ja havuilla. Kate heikentää rikkaruohojen juurtumista. Se läpäisee kosteutta, mutta vähentää haihduntaa. Se vähentää myös hoitotöiden yhteydessä syntyviä runkovaurioita.
- Yksittäisille puille katetun alueen halkaisija on n. 600-800 mm.
- Yksitään kattamisen sijaan istutusryhmät tulee kattaa yhtenäisiksi alueiksi, mikä lisää helppohoitoisuutta, koska näin jäävät pois kapeat pujoteltavat nurmialueet.
- Perennoille ja yrteille ei käytetä katetta, koska se voi heikentää niiden kasvua. Köynnöksille, etenkin kärhöille käytetään maanpeitekasvia suojaamaan tyvialue suoralta auringonpaisteelta
- Maanpeitekasvit toimivat omanlaisena katteena, jolloin niille alueille ei tarvitse laittaa kuorikatetta

PUIDEN TUENTA JA SUOJAUS

- Lehtipuut tuetaan kahdella n. 1500 mm korkealla seipäällä ja havupuille tehdään tuenta kolmella n. 700 mm seipäällä. Seipään paksuus n. 50 mm. Seiväs ei saa olla kyllästettyä puuta. Seipäät katkaistaan oksiston alapuolelta, jolloin ne eivät vaurioita oksistoa. Tukiseipäät sijoitetaan katetulle alueelle
- Sidoksissa käytettävä nauha ei saa hangata runkoa. Solmu tulee olla avattava, jotta sidosta voi tarvittaessa löysätä tai kiristää.
- Tuennat poistetaan, kun puu on juurtunut. Yleensä se vie n. 2 vuotta.
- Mikäli halutaan varmistaa puiden tarvitsema kosteus, voi istutuksen yhteydessä puille laittaa tukiseipääseen kiinnitettävän 75 l:n kastelusäkin, joka luovuttaa vettä pikkuhiljaa tihkuttamalla.

- Kaikki hedelmäpuut sekä tammi ja pensaista nuoret tyrnit suojataan 1,5 m korkealla jänismyrräverkolla talvikaudeksi. Keväällä verkot poistetaan ja laitetaan varastoon.

NURMI

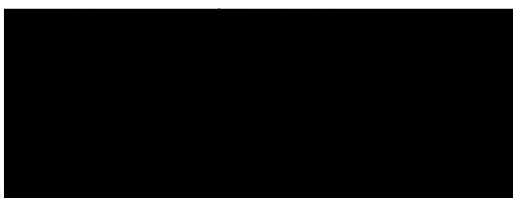
Nykyiset nurmet säilytetään. Nurmia paikataan niiltä alueilta, mitkä vaurioituvat rakentamisen yhteydessä. Näille kohdille lisätään uutta kasvualustaa ja kylvetään uusi nurmen siemen, mikä harataan ja jyrätään. Paras ajankohta nurmikon tekemiseen on alku- ja loppukesä. Keskikesän hellejaksoa vältetään.

NIITTY

- Niittyalueet perustetaan nykyisen nurmen päälle mieluiten keväällä. Nurmen pintaa raaputetaan rikki haravalla ja koska niityn kasvualustan tulee olla mahdollisimman ravinneköyhää. Pintaan lisätään laikuiksi kivennäismaata esim. hiekkaa n. 10 cm kerros. Huolehditaan, ettei pintaan jää myöhemmin niittoa haittaavia kiviä ja epätasaisuuksia.
- Kotimaisia niittysiemeniä saa esimerkiksi Suomen Niittysiemen Oy:n valikoimasta. Niitä voi myös maanomistajan luvalla kerätä suoraan paikallisesta luonnosta.
- Niittysiemenet kylvetään hiekkaisiin laikkuihin käsin. Kylvössä on oltava huolellinen, niin, että siemenet riittävät koko alueelle. Kylvöstä ei peitetä. Niitty vaatii kärsivällisyyttä. Kaikki kylvetyt siemenet eivät idä heti ensimmäisenä eikä ehkä toisenakaan vuonna. Niityn kehitystä voi jouduttaa istuttamalla alueelle niittykukkien taimia: kis-sankelloa, päivänkakkaraa, siankärsämöä...
- Niityn hoidossa on tärkeää niiton oikea ajoittaminen. Niitty kylvää itse itseään vuodesta toiseen. niiton tulisi siis ajoittua pääkukinnan jälkeen. Niitoksen voi jättää kuitumaan parioksi päiväksi paikoilleen, jolloin siementen variseminen varmistuu. Niittojäte kerätään pois yhteen huomaamattomaan paikkaan maatumaan tai puutarhajätekompostiin.
- Niitty vaatii vielä valistamistyötä. Niitty voi näyttää hoitamattomalta alueelta, silloin kun kukinta alkaa olla loppusuoralla ja oikeaa niittoajankohtaa vielä odotellaan. Infotaulu niittyalueen laidalla siis on tarpeen. Taulussa tulee korostaa niityn tärkeyttä pölyttäjille verrattuna nurmialueisiin. Viimeaikaiset tutkimukset ovat myös tuoneet esille niittyjen merkitystä hellekausien lämpötilojen tasaajina (Berliinissä nurmet ovat vaihtumassa niityiksi <https://yle.fi/a/74-20233024>)
- Olisikohan paikallinen Varkauden luonnonystävät yhdistys yhteistyötaho niityn hoidossa?

SIPULIKUKAT

Keväistä kukintaa kannattaa lisätä kukkasipuleilla. Näistäkin ainakin osa lienee helposti saatavilla paikallisista puutarhoista. Matalia voimakkaasti leviäviä pikkusipuleita kannattaa istuttaa nurmialueita värittämään ja matoksi leviämään esimerkiksi idänsinililja, kevättähti,

helmihyasintti, krookus. Istutusalueille puolestaan voi tuoda narsisseja ja tulppaneja. Niityalueille sopivat esimerkiksi erilaiset laukat.

Sipulikukkien istutus on mukava syksyinen talkootyö, johon myös lapset ja nuoret voisi houkutella mukaan.

AISTIPUUTARHA

Puistossa on maisteltavaa, haisteltavaa, tunnusteltavaa ja kuulosteltavaa. Näitä on hajajoitettuna eri puolille puistoa, jolloin voi kokea etsimisen ja löytämisen iloa.

TAIDETTA PUISTOSSA

Tällaisessa kohteessa on loistavat edellytykset tuoda taide keskeiseksi osaksi puistoa. Kaiken ei tarvitse olla valmista heti, vaan suunnitelmaan on merkitty alueita, jotka sopisivat erilaisille taideprojekteille: yksittäisille patsaille, kivitaiteelle, vesiaiheille, puurakenteille, maalauksille. Tarpeen mukaan alueita voidaan valmistella etukäteen esimerkiksi pintamaita poistamalla. Taidealueiden kohdalla on muistettava myös helppohoitoisuus. Nurmen keskellä oleva monimuotoinen kivi-installaatio voi 'turrakoitua' nopeasti. Pohjan voi valmistella esimerkiksi kuorimalla pintamaat ja tuomalla paikalle mursketta suodatinkankaan päälle. Nurmen rajausta taidealueesta esimerkiksi reunakivillä tai kierrätysmateriaalilla kannattaa myös harkita.

Puistoon kannatta tuoda myös linnunpönttöjä, ötökkähotelleja ja perhosbaareja ja myös niiden ulkoasua voi olla taiteellisella tavalla totutusta poikkeava. Voisikohan tässäkin tiedustella yhteistyötahoksi Varkauden luonnonystävät Ry:tä?

Puistoon on tulossa aurinkopaneelilla toimiva puhelimen latauspiste pelialueen laitaan aitaan integroituna.

Onnea Konstin puiston toteutukseen!

Pihavelho

Muuruvedellä 29.6.2026

